

למד לשונך

סדרה 10 חדשה

ניסן-אייר התשנ"ה
(מאי 1995)

בהוצאת המזכירות המדעית
ערכה רונית גדיש

לוח המורכב מחתיכות זכוכית, בעיקר צבעוניות, המצטרפות לקישוט. הלוח מותקן על פי רוב בחלון.

מסכית - על פי "מִשְׁכִּית" שבמקרא, שפירושה: 'ציור', 'קישוט'.

ויטרוזי (על פי הצרפתית: vitrage)

חֵלוֹן מִסְכִּית

סוג של חיבורים, בדרך כלל בספרות, המוגדרים - על פי המוסכמות - בצורתם, בסגנונם או בנושאם, כגון שירה לירית, שירה אפית, דרמה, מסה, רומן.

ז'נר (על פי הצרפתית: genre)

סוּגָה

טקסט שלא נלמד, והוא מובא במבחן כדי לבדוק את יכולתם של התלמידים לנתח טקסט בכלים שרכשו מבלי שהיה באפשרותם להכינו מראש.

באנגלית: (unseen [passage])

קָטַע עָלוּם

טקסט שמושמות ממנו מילים ועל התלמיד להשלימן בעזרת ההקשר. תרגילי המילוי משמשים בלימוד שפה זרה ובהבנת הנקרא. כשתרגיל המילוי משמש מבחן הוא ייקרא **מבחן מילוי**.

קלוז (מאנגלית: "cloze")

תְּרַגִּיל מִלוּי

בלא ניקוד: תרגיל מילוי

נוזל (לבן בדרך כלל) המיועד להסתיר סימנים לא רצויים שבנייר (כגון טעויות דפוס וכתמים). משִׁבֵּשׁ הנוזל, אפשר לכתוב שוב על גבי המחיקה.

"טיפקס" (שם מסחרי)

מְחִיקוֹן

ממחטה של נייר רך וסופג לניגוב ולניקוי. סוג הנייר שהמגבון עשוי ממנו הוא **המלמלית** (tissue paper).

ממחטה לחה העשויה ממלמלית היא **מגבון לח**.

השם **מגבון** גזור מן **מגב** (ולא מן **מגב**), כדוגמת **המקלון** הגזור מן **מקל**. שים לב: הצירי בגימ'ל משתנה לשווא.

באנגלית: (cleansing tissue)

מִגְבּוֹן

מִסְכִּית או מִשְׁכִּית? החילוף בין שי"ן לסמ"ך החל כבר בתקופה קדומה, משנשתוותה הגיית השי"ן עם הגיית הסמ"ך. כך אנחנו מוצאים זה בצד זה עָרֵשׁ וְעִרְיָסָה, אָרֵשׁ וְאַרוּסִין, שִׁיחָה וְסָח. בלשון חז"ל הועדף הכתיב בסמ"ך בדרך כלל. על פי מגמה זו קבעה האקדמיה במילונייה: **סרטוט**, **בְּסוּמַת** (ארומה), **מְסוּר**, **תְּפִיסָה**. כך גם **מִסְכִּית**.

תַּן דַּעַתְךָ